

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Naukkarinen, M. (2023) Luopuminen. TAMK-johtoryhmäblogi, 31.3.2023.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkjohtoryhma/johtoryhma/luopuminen/>

Luopuminen

31.3.2023

Elämän vaikein asia. Jokainen luopuminen vie mennessään isomman tai pienemmän palan siihen mennessä rakentuneesta elämästä. Joskus osuus kokonaisuudesta koetaan niin suureksi, ettei loppuosakaan tunnu pysyvän kasassa. Ikään kuin huokuva torni -palikkapelin kriittinen pala olisi poistettu. Myös jäljelle jääneen elämän merkityksellisyys tuntuu ehdollistuvan siihen, mistä joutuu luopumaan.

Varmaan tuttu tunne monille. Itsekin olen joutunut luopumaan lopullisesti vanhemmistani, parista hyvästä ystävästä ja useammastakin työyhteisömme jäsenestä. Perheenjäsenenä lapsesta, johon ehdimme jo kiintyä, useammasta muustakin sijaislapsesta, joistakin ystäväistä asuinpaikan tai elämäntilanteen etäännyttämänä, kahdesta ”laumaamme” kuuluneesta koirasta ja itse rakennetusta kodista, mukavista työyhteisöistä ja kiinnostavista tehtävistä. Lista on meillä kaikilla koko elämän pituinen, josta siitäkkin luopuminen on itselläni todennäköisesti enää neljänneksen päässä.

Jälkeenpäin tarkasteltuna osa luopumisista on niiden suurten rinnalla pienempiä, vaikka sillä hetkellä kohtuuttomilta tuntuivatkin. Kokemus on tietenkin yksilöllinen ja aito, eikä sitä pitäisi muiden kommentillaan vähätellä. Joillekin vallasta luopuminen on vaikeaa, vaikka itse koen sen vastuusta vapautumisena. Minulle taas luopuminen omista ”hyvistä asiaperusteista” on hankalaa mielestäni toisarvoisten seikkojen syrjäyttämänä. Joku toinen ei siitä omalle kohdalleen osuessa välitä, kunhan lopputulos miellyttää. Osalle totutusta työpisteestä luopuminen on lähinnä pakkaamisvaivan aiheuttava, kun se joillekin on pahimmillaan työhyvinvointia horjuttavaa.

Onneksi pystymme pääosin jättämään luopumisen tuskan taaksemme, kun tilalle tulee jotakin uutta ja ehkä innostavaakin. Opin nuorien taiteilijoiden radiohaastattelusta, ettei onnellisuus tule uusien asioiden hankkimisesta vaan luopumisesta, kun se tekee tilaa jollekin uudelle mitä ei osannut edes odottaa.

Mutta mitäs jos ei tulekaan? Minulle suuria luopumisia ovat ne, joiden jättämä tyhjä tila täytyykin jossittelulla, murehtimisella, miksi-kysymyksillä ja ehkä katkerallakin menetyksen hautomisella. Sanotaan että oman lapsen menettämistä ei toivu koskaan, usein ei puolisonkaan. Mutta kyllä työpaikastakin vastentahtoisesti luopuminen voi jättää todella suuren ja pysyvän aukon, oli sitten kyseessä eläköityminen, tehtävistä pois siirtäminen tai työsuhteen irtisanominen. Miten siitä selviää?

Hyvinkin vaikeaa se usein on, eikä mitään vakioreseptiä ole ainakaan minun tiedossani. Kyse voi olla luopumisesta merkityksellisyyden, jopa omanarvontunnon keskeisestä osasta, itselle tärkeimmästä sosiaalisesta yhteisöstä, oman talouden tasapainon perustasta, tulojen laskiessa omasta kodista tai harrastuksesta, elämänhallinnan koossa pitävästä rytmittäjästä, tai työkohtaamisista eläneistä ystävyyksistä. Voi tuntua, että myös aiemmin tunnustettu ja kiiteltu osaaminen ja työpanos mitätöidään. Ja kuitenkin kyse on monessakin mielessä luopumisesta myös työyhteisöön jääville.

Toistemme tukea me tällaisissa tilanteissa tarvitsemme, se on selvä. Mutta emme vain luopumisen tuskassa murehtien sen kasvattamista. Kuuntelua, keskustelua, ymmärryksen osoitusta, lohdutusta, toivon luomista uusilla mahdollisuuksilla, menneiden yhdessä koettujen hyvien asioiden muistelemistakin. Kysytään siis itseltämme, miten minä voin auttaa toista luopumisen tuskassa?

Kirjoittaja: Mikko Naukkarinen, palvelujohtaja